

గతంలో ఎన్నడూ లేనివిధంగా ఉమ్మడి ఖమ్మం జిల్లా రైతులను ఈ ఏడాది కష్టనష్టాలు వెంటాడాయి. ఇప్పటికే ప్రకృతి వైపరీత్యాలతో కుద్రలైన అన్నదాతలను కొత్తగా వచ్చిన ప్రభుత్వమూ మరింత కుంగదీసింది. గత కేసీఆర్ ప్రభుత్వం కొనసాగించిన రైతుబంధు పంటల పెట్టుబడి సాయాన్ని అందించలేదు. పైగా తాము పెంచి ఇస్తుంటూ గొప్పలు చెప్పిన రూ. 15 వేల రైతుభరోసాకు ఎగనామం పెట్టింది. ఒక్కో ఎకరానికి రూ. 30 వేల మేర పెట్టుబడి పెట్టి ఉన్న రైతులకు వాన కాసం సీజన్ ముగిసినా సాయం ఇవ్వకుండా వెన్నుచూపి వెళ్ళిపోయింది. చివరికి రుణమాఫీ కూడా సక్రమంగా పూర్తిచేయకుండా కర్మ కులను నట్టిట ముంచింది. ఈ క్రమంలో అన్ని విధంగా గుల్ల అయిన అన్నదాతలకు అప్పులు మరింత పెరిగాయి. పైగా ఇప్పుడు మొదలవుతున్న యాసంగికి కూడా రైతుభరోసా అందుతుందో లేదోనన్న అందోళన నెలకొంది. వానకాలానికి పంటల పెట్టుబడి సాయం ఇవ్వని కారణంగా ఒక్క ఖమ్మం జిల్లా రైతులపైనే సుమారు రూ. 400 కోట్ల ఆర్థిక భారం పడడం ఆందోళన కలిగించే అంశంగా ఉంది.

- 'పెట్టుబడి' అందక, రుణమాఫీగాక ఆర్థిక భారం
- వానకాలం 'భరోసా' లేక రూ. 400 కోట్ల అప్పులు
- ఇటు వెనువెంటనే దెబ్బ తీసిన ప్రకృతి వైపరీత్యాలు
- అన్నింటా సరిగ్గా కుద్రలైన ఉమ్మడి జిల్లా అన్నదాతలు
- ఒక్కో ఎకరానికి రూ. 30 వేల మేర పెట్టుబడి నష్టం
- అయినా రూ. 10 వేల వరకూ అంటూ ప్రభుత్వ పరిహారం

క(న)ష్టాల సాగు

దుమ్మిగూడెంలో ఎండిపోయిన పరి పంట

ఖమ్మం, నవంబర్ తెలంగాణ ప్రతినిధి/ భద్రాద్రి కొత్తగూడెం, నవంబర్ తెలంగాణ, అక్టోబర్ 2: కాంగ్రెస్ సర్కారు కారణంగా నాగార్జునసాగర్ నుంచి సాగునీళ్లు రాకపోవడంతో ఖమ్మం జిల్లాలోని దాని ఆయ కట్టు రైతులు నిరుడు పంటలు వేయలేదు. ధైర్యం చేసి కొందరు రైతులు వేసిన పంటలన్నీ ఎండిపోయాయి. కనీసం తాగునీరు కూడా సరిపడా అందని దుస్థితి. దీంతో పరి దిగుబడులు తగ్గిపోయాయి. ఈ గణపాఠం కారణంగా ఈ వానకాలంలో సాగుకు దూరంగా ఉండటం మని ఇక్కడ రైతులు నిర్ణయించుకున్నారు. అయితే సకాలంలో రుతుపవనాలు రావడం, వర్షాలు కురవడం వంటి కారణాలతో ఊరట చెందిన అన్నదాతలు ఆసతి కావడంతో మేల్కొని 4.50 లక్షల ఎకరాల్లో వివిధ స్థాయిలో 4 లక్షల ఎకరాల్లో ఉన్నాయి. తీరా పెసర పంట చేతికొచ్చే సమయానికి అతి భారీ వర్షాలు కురిశాయి. వరదలు ముంచెత్తాయి. ఫలితంగా వానకాలం పంటలకు తీవ్ర నష్టం వాటిల్లింది. పెసర పంట చేతికి రాకుండా పోయింది. జిల్లాలో 70 వేల ఎకరాల్లో పంటలకు నష్టం కలిగిందంటూ ప్రాథమిక సర్వేలో చెప్పిన వ్యవసాయ అధికారులు. ఆ తరువాతి సర్వేలో కేవలం 27 వేల ఎకరాల్లోనే నష్టమంటూ ప్రభుత్వానికి నివేదిక పంపారు.

2 లక్షల ఎకరాల్లో సాగుచేస్తూ ఒక్కో ఎకరానికి రూ. 35 వేల మేర పెట్టుబడి పెట్టారు. ఇంత పెద్దమొత్తంలో సాగ పురుగు పంటలు దెబ్బతిన్నట్లు ప్రభుత్వం చెబుతోంది. కాగా, ఒక్కో ఎకరానికి రైతులు రూ. 30 వేల మేర పెట్టుబడి పెట్టిన రైతులకు ప్రభుత్వం రూ. 10 చొప్పున పరిహారమిస్తామంటూ ప్రకటించింది. కేవలం రూ. 27 కోట్ల పరిహారం ప్రకటించి చేతులు దులుపు కుంది. దీంతో మిగిలిన నష్టాన్ని అన్నదాతలే భరించాల్సి వచ్చింది. దీనికి తోడు వరదలు మిగిల్చిన మేటల తొలగింపు భారం కూడా కర్షకులపైనే పడుతోంది. ఈ మేటల తొలగింపు కోసం ఒక్కో ఎకరానికి రూ. 50 వేల నుంచి రూ. 75 వేల వరకూ ఖర్చయ్యే అవకాశం ఉందని రైతులు చెబుతున్నారు. ఇక 33 శాతం పంట జరిగితేనే పరిహారమంటూ ప్రభుత్వం ప్రకటించినంతలో ఆ లోపు పంటలు దెబ్బతిన్న రైతులందరూ పూర్తిగా నష్టపోవాలి వస్తోంది. వీరు సుమారు 50 వేల ఎకరాలకు ఉండే అవకాశముంది.

'భద్రాద్రి' అన్నదాత ఆగమాంకం

భద్రాద్రి కొత్తగూడెం, నవంబర్ 2: 'ఏమేమీ పువ్వువూనే గౌరవం.. ఏమేమీ కాయువూనే గౌరవం.. తంగేడు పువ్వువూనే గౌరవం.. తంగేడు కాయువూనే గౌరవం..' అంటూ బతుకమ్మ గీతాలు మార్చాగాయి. తెలంగాణ ఆత్మగౌరవ ప్రతీక అయిన బతుకమ్మ వేడుకల్లో భాగంగా బుడవారం తొలిరోజు పూలపండుగ సంబురాలు మొదలయ్యాయి. ఎంగిలిపూల బతుకమ్మలను అందంగా అలంకరించుకొని వచ్చిన మహిళామణులు.. వాటిని ఒక చోట చేర్చారు. చమ్మట్లు, నృత్యాలు, బతుకమ్మ గీతాలతో ఆడిపాడి నందడి చేశారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం సిద్ధించాక తొలి ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ఈ బతుకమ్మ పండుగను అధికారికంగా జరపడంతో ఈ సంబురాలకు మరింత ఆదరణ పెరిగింది. అదే సంప్రదాయంతో ఉమ్మడి జిల్లాలోని మహిళలందరూ బతుకమ్మ సంబురాలను పండుగలా జరుపుతున్నారు. తొలి రోజు నాటి ఎంగిలిపూల బతుకమ్మ ఉత్సవాలు ఊరూవాడల్లో అంబురాన్నంటాయి. రాత్రి వరకూ బతుకమ్మ ఆడిన మహిళలు.. ఆనంతరం స్నానం చేరుకుని, కుంటలు, వాగులో వాటిని నిమజ్జనం చేశారు. భద్రాద్రి జిల్లా కేంద్రంలోని ముద్రణ వాగు వద్ద ఆడబిడ్డలు ఆడిన బతుకమ్మ ఆటలు ఆకట్టుకున్నాయి. 'ఎంగిలిపూల'తో ఆరంభం.. తొమ్మిది రోజులపాటు సాగే ఆటపాటల బతుకమ్మ పూలపండుగ బుడవారం ఎంగిలిపూలతో ఆరంభమైంది. ఖమ్మం నగరపాలక సంస్థ కార్యాలయంలో కేఎస్.ఎం. మెప్పా మహిళా ఉద్యోగులు, స్వయం సహాయక సంఘం సభ్యులు, స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ శాఖల మహిళా ఉద్యోగులు, నగర మహిళల కలిసి కేఎస్.ఎం కార్యాలయంలో ఘనంగా బతుకమ్మ ఆడారు. ఈ సందర్భంగా వక్రలు మాట్లాడుతూ.. కుటుంబ సభ్యులందరినీ ఒక దగ్గరికి చేర్చే ప్రకృతితో మమేకమయ్యేలా చేసే పండుగ బతుకమ్మ అని గుర్తుచేశారు. తెలంగాణ సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు ప్రతీకగా నిలిచే ఈ పండుగను తెలంగాణ ఆడబిడ్డలందరూ ఆనందంగా జరుపుకుంటున్నారని అన్నారు. డి.డి.బి.ఎస్. రాంగోపాల్ రెడ్డి, కేఎస్.ఎం సహాయ కమిషనర్ సంచిత మూర్తి, మహిళా అధికారులు, ఉద్యోగినులు పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు. ఖమ్మంలోని బీఆర్.ఎస్. జిల్లా కార్యాలయమైన తెలంగాణ భవన్లో జరిగిన వేడుకలకు మహిళలు అధిక సంఖ్యలో హాజరయ్యారు. బీఆర్.ఎస్. నాయకులు ఆర్.జె.ఎస్. మాట్లెటి కిరణ్ కుమార్, భారతి, నిరోషా, బిచ్చాల తిరుమలరావు, కొల్లపర్తి, ఉద్యమకారులు డోకుపర్తి సుబ్బారావు, పగడాల నరేందర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఖమ్మం 51వ డివిజన్లో హనుమాన్ గుడి వద్ద కార్పొరేటర్ శీలంశెట్టి రమ ఆధ్వర్యంలోనూ పెద్ద ఎత్తున బతుకమ్మ వేడుకలు నిర్వహించారు.

ఒక్కో ఎకరానికి రూ. 30 వేల మేర పెట్టుబడి
వానకాలం సీజన్లో ఖమ్మం జిల్లాలో సుమారు 2 లక్షల ఎకరాల్లో పరిసాగు చేపట్టిన రైతులు.. ఒక్కో ఎకరానికి రూ. 25 వేల నుంచి రూ. 30 వేల వరకు పెట్టుబడి పెట్టారు. రైతు ప్రధాన పంట అయిన పత్తిని మరో

ఉమ్మడి జిల్లాలో వైభవంగా బతుకమ్మ వేడుకలు ప్రారంభం
తొలి రోజు ఎంగిలిపూలతో సందడి చేసిన మహిళామణులు బీఆర్.ఎస్. కార్యాలయాలు సహా ప్రభుత్వ శాఖల్లో సంబురాలు

భద్రాద్రి కొత్తగూడెం, నవంబర్ 2: 'ఏమేమీ పువ్వువూనే గౌరవం.. ఏమేమీ కాయువూనే గౌరవం.. తంగేడు పువ్వువూనే గౌరవం.. తంగేడు కాయువూనే గౌరవం..' అంటూ బతుకమ్మ గీతాలు మార్చాగాయి. తెలంగాణ ఆత్మగౌరవ ప్రతీక అయిన బతుకమ్మ వేడుకల్లో భాగంగా బుడవారం తొలిరోజు పూలపండుగ సంబురాలు మొదలయ్యాయి. ఎంగిలిపూల బతుకమ్మలను అందంగా అలంకరించుకొని వచ్చిన మహిళామణులు.. వాటిని ఒక చోట చేర్చారు. చమ్మట్లు, నృత్యాలు, బతుకమ్మ గీతాలతో ఆడిపాడి నందడి చేశారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం సిద్ధించాక తొలి ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ఈ బతుకమ్మ పండుగను అధికారికంగా జరపడంతో ఈ సంబురాలకు మరింత ఆదరణ పెరిగింది. అదే సంప్రదాయంతో ఉమ్మడి జిల్లాలోని మహిళలందరూ బతుకమ్మ సంబురాలను పండుగలా జరుపుతున్నారు. తొలి రోజు నాటి ఎంగిలిపూల బతుకమ్మ ఉత్సవాలు ఊరూవాడల్లో అంబురాన్నంటాయి. రాత్రి వరకూ బతుకమ్మ ఆడిన మహిళలు.. ఆనంతరం స్నానం చేరుకుని, కుంటలు, వాగులో వాటిని నిమజ్జనం చేశారు. భద్రాద్రి జిల్లా కేంద్రంలోని ముద్రణ వాగు వద్ద ఆడబిడ్డలు ఆడిన బతుకమ్మ ఆటలు ఆకట్టుకున్నాయి. 'ఎంగిలిపూల'తో ఆరంభం.. తొమ్మిది రోజులపాటు సాగే ఆటపాటల బతుకమ్మ పూలపండుగ బుడవారం ఎంగిలిపూలతో ఆరంభమైంది. ఖమ్మం నగరపాలక సంస్థ కార్యాలయంలో కేఎస్.ఎం. మెప్పా మహిళా ఉద్యోగులు, స్వయం సహాయక సంఘం సభ్యులు, స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ శాఖల మహిళా ఉద్యోగులు, నగర మహిళల కలిసి కేఎస్.ఎం కార్యాలయంలో ఘనంగా బతుకమ్మ ఆడారు. ఈ సందర్భంగా వక్రలు మాట్లాడుతూ.. కుటుంబ సభ్యులందరినీ ఒక దగ్గరికి చేర్చే ప్రకృతితో మమేకమయ్యేలా చేసే పండుగ బతుకమ్మ అని గుర్తుచేశారు. తెలంగాణ సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు ప్రతీకగా నిలిచే ఈ పండుగను తెలంగాణ ఆడబిడ్డలందరూ ఆనందంగా జరుపుకుంటున్నారని అన్నారు. డి.డి.బి.ఎస్. రాంగోపాల్ రెడ్డి, కేఎస్.ఎం సహాయ కమిషనర్ సంచిత మూర్తి, మహిళా అధికారులు, ఉద్యోగినులు పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు. ఖమ్మంలోని బీఆర్.ఎస్. జిల్లా కార్యాలయమైన తెలంగాణ భవన్లో జరిగిన వేడుకలకు మహిళలు అధిక సంఖ్యలో హాజరయ్యారు. బీఆర్.ఎస్. నాయకులు ఆర్.జె.ఎస్. మాట్లెటి కిరణ్ కుమార్, భారతి, నిరోషా, బిచ్చాల తిరుమలరావు, కొల్లపర్తి, ఉద్యమకారులు డోకుపర్తి సుబ్బారావు, పగడాల నరేందర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఖమ్మం 51వ డివిజన్లో హనుమాన్ గుడి వద్ద కార్పొరేటర్ శీలంశెట్టి రమ ఆధ్వర్యంలోనూ పెద్ద ఎత్తున బతుకమ్మ వేడుకలు నిర్వహించారు.

ఆ సింగిడిలో రంగులనే దూసి తెచ్చి.. బంగారు బతుకమ్మను ఇంటిల పేర్చి..

తొమ్మిది రోజులూ పూలపండుగ.. ప్రకృతితో మమేకమే ఇక..

పది నెలలైనా పింఛన్ ఇవ్వట్లేదు 'బాపూ'..

ఖమ్మంలో పలువురు వృద్ధుల నిరసన.. గాంధీ చిత్రపటానికి వినతి.. ఖమ్మం, అక్టోబర్ 2: కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏర్పడి 10 నెలలు అవుతున్నా మాకు సామాజిక పింఛన్లు కూడా ఇవ్వట్లేదు బాపూ.. అంటూ ఖమ్మంలోని పలువురు వృద్ధులు, వితంతువులు, దివ్యాంగులు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. 'ఇప్పటికైనా మాకు పింఛన్లు మంజూరు చేయండి ప్రభుత్వానికి స్పృహ కల్పించండి మహాత్మా.. అంటూ వేడుకున్నారు. కొత్త ప్రభుత్వం కొలువుదీరి పది నెలలు అవుతున్నా తమకు ఆసరా పింఛన్లు మంజూరు చేయడంలేదంటూ ఖమ్మం నగరంలోని 25వ డివిజన్కు పలువురు వృద్ధులు, వితంతువులు, దివ్యాంగులు బుడవారం నిరసన వ్యక్తం చేశారు. గాంధీ జయంతి కూడా కావడంతో డివిజన్లోని గాంధీ విగ్రహానికి నివాళులర్పించారు. అక్కడే మహాత్ముడి చిత్రపటానికి నివాళులర్పించారు. ఈ మేరకు అదే చిత్రపటానికి తమ పింఛన్ దరఖాస్తులను అందించి నిరసన తెలిపారు. నిరసన తెలిపిన వారిలో కందుకూరి ప్రదీప్ కుమార్, ఎం.డి. అనసూ, శ్రీను, తంగి శబ్దీ అనసూయమ్మ, విజయలక్ష్మి, ముఖపాటి నాగమణి, బోనగిరి నాగమణి తదితరులు ఉన్నారు.

అహింసామార్గం అనుసరణీయం

- మహాత్ముడి జీవన విధానం ఆదర్శం
- జాతిపిత జయంతి వేడుకల్లో వక్రలు

ఖమ్మం, అక్టోబర్ 2: మహాత్ముడి జీవన విధానం ప్రతి ఒక్కరికీ ఆదర్శమని వక్రలు పేర్కొన్నారు. ఆయన సాగించిన అహింసామార్గం అందరికీ అనుసరణీయమని అన్నారు. గాంధీ జయంతి సందర్భంగా ఉమ్మడి ఖమ్మం జిల్లాలో అన్ని ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు కార్యాలయాల్లో బుడవారం వేడుకలు నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా వక్రలు మాట్లాడుతూ.. అతి సామాన్య కుటుంబంలో జన్మించిన మోహన్ దాస్ కరంచంద్ గాంధీ.. ప్రపంచ అత్యున్నత విశ్వవిద్యాలయం నుంచి లా డిగ్రీ పూర్తిచేశారని గుర్తుచేశారు. శాంతి, అహింసామార్గం ద్వారానే దేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమాన్ని ముందుకు నడిపించారని జ్ఞప్తికి తెచ్చారు. కాగా, బాపూజీ జయంతిని పురస్కరించుకొని ఖమ్మం, భద్రాద్రి జిల్లాల కలెక్టర్లు ముజమ్మిల్ ఖాన్, జితేష్ వి పాటిల్, భద్రాచలంలో ఐటీడీపీ షీతో రాజుల్, ఖమ్మంలో సీపీ సునీల్ రెడ్డి, అదనపు కలెక్టర్ మధుసూదన్ నాయక్ తదితరులు మహాత్ముడి విగ్రహాలకు, చిత్రపటాలకు పూలమాలలు వేసి నివాళులర్పించారు.

కేసీఆర్ నాయకత్వంలోనే గ్రామ స్వరాజ్యం

సత్యం, అహింస అనే ఆయుధాలతో రాష్ట్ర సాధన: బీఆర్.ఎస్ గాంధీజీ కలలుగన్న గ్రామస్వరాజ్యం ఉద్దమనేత, తెలంగాణ తొలి ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ తోనే సాధ్యమైందని బీఆర్.ఎస్ నేతలు పేర్కొన్నారు. సత్యం, అహింస అనే ఆయుధాలతో స్వరాష్ట్రాన్ని సాధించిన ఘనత ఉద్దమనేత కేసీఆర్ కే దక్కుతుందని గుర్తుచేశారు. గాంధీ జయంతి సందర్భంగా ఖమ్మంలోని బీఆర్.ఎస్ జిల్లా కార్యాలయమైన తెలంగాణ భవన్లో బాపూ చిత్రపటానికి వారు పూలమాలలు వేసి నివాళులర్పించారు. బీఆర్.ఎస్ నేతలు, ఉద్దమనేతరులు పెద్ద మెంతుల వీరయ్య, కొండబాల కోటేశ్వరరావు, పగడాల నాగరాజు, కూరూల నాగభూషణం, ఆర్.జె.ఎస్. కృష్ణ, బచ్చు విజయకుమార్, తాళ్లూరు జీవన్ కుమార్, జ్యోతిరెడ్డి, తా.ఆర్.ఎస్. డోకుపర్తి సుబ్బారావు, పగడాల నరేందర్, లింగనబోయిన సతీశ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నగరంలో బతుకమ్మలు తీసుకొస్తున్న మహిళలు బతుకమ్మలతో వేదిక వద్ద వస్తున్న ఆడబిడ్డలు హాస్యంలో బతుకమ్మ ఆడుతున్న విద్యార్థినులు ఖమ్మం బీఆర్.ఎస్. ఆఫీసులో.. కొత్తగూడెం అధ్యక్ష: బతుకమ్మ వద్ద ఆడుతున్న పట్టణ మహిళలు